

Open Overheid en Open Data in verkiezingsprogramma's

Welke politieke partijen besteden aandacht aan Open Overheid en Open Data in hun verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer verkiezingen van 2017, en op welke manier? We geven uiteraard geen stemadvies, maar proberen inzichtelijk te maken op welke manier de verschillende partijen aandacht besteden aan de onderwerpen Open Overheid en Open Data. Omdat deze termen niet altijd gebruikt worden, is ook gezocht op transparantie en openbaarheid. In een aantal gevallen gaat het om concept verkiezingsprogramma's, dus er kunnen nog veranderingen plaatsvinden.

In onderstaande tabel is weergegeven welke gevestigde politieke partijen de horizontaal genoemde termen letterlijk gebruiken. Vervolgens is, indien de termen voorkomen, per partij toegelicht in welke context de termen gebruikt worden. Vervolgens is ook voor afsplitsingen en nieuwkomers gekeken hoe het ervoor staat.

Gevestigde partijen

	Open Overheid	Open Data	Transparantie ¹	Openbaarheid
CDA				
ChristenUnie				
D66				
GROENLINKS				
PvdA				
 Partij voor de Dieren				
 PARTIJ VOOR DE VRIJHEID				
				
SP.				
				
				

¹ Met een nadruk op maatschappelijke en publiek gefinancierde organisaties. Zijdellingse vermeldingen van 'transparantie', 'transparant' of 'transparante', zijn niet meegenomen.

Toelichting

Onderstaand wordt per partij de context weergegeven waarin de termen gebruikt zijn. Dit is bedoeld om een indruk te geven van de omvang en de aard van de inzet op genoemde thema's.

D66

Open Overheid

Een open overheid

"D66 wil de overheid toegankelijker en transparanter maken voor mensen en bedrijven. Dat begint met overheidscommunicatie die voor iedereen te begrijpen is en het contact met ambtenaren persoonlijker maakt. We voeren de Wet open overheid in, zodat voor bepaalde categorieën overheidsinformatie actieve openbaarmaking en voor de rest het beginsel van publieke toegang de norm wordt. Ook komt er een informatiecommissaris om toe te zien op de implementatie van deze wet en verdere juridisering bij verzoeken om informatie te voorkomen. In lijn hiermee ratificeert Nederland het Verdrag van Tromsø. Ten slotte wil D66 dat de overheid via de website wijkrijgtmijngegevens.nl duidelijk inzicht verschaft aan wie en met welke reden persoonsgegevens zijn verstrekt."

Open Data

- "Alle niet persoonlijke of gevoelige overheidsdata moet worden ontsloten als open data. Informatiebestanden die met belastinggeld zijn aangelegd moeten vrij toegankelijk zijn. Dit maakt niet alleen controle op de overheid makkelijker, maar leidt ook tot innovaties."
- "Overheidsdata wordt ontsloten als open data, zodat ondernemers nieuwe toepassingen kunnen ontwikkelen, zoals Buienradar. "
- "De politie moet ook beter gebruik (kunnen) maken van openbaar beschikbare informatie, zoals op sociale media en open data."

Transparantie

- "De komende kabinetsperiode wil D66 dat er transparantie komt over kwaliteit van de verpleeghuiszorg."
- "Er is sprake van een transparantieparadox, waarbij burgers steeds transparanter worden, terwijl overheden en bedrijven juist steeds meer gesloten te werk gaan. Die paradox zullen we moeten doorbreken."
- "Speerpunten waar gedurende de gehele kabinetsperiode actief op zal worden ingezet onder leiding van de vakminister die digitale grondrechten in portefeuille heeft, zijn het vergroten van transparantie bij overheden en bedrijven, het versterken van privacy en keuzevrijheid en het centraal stellen van de burger en haar informatiepositie."
- **Transparantie**
D66 wil dat de overheid volledige inzage geeft in de data die ze verzamelt en in de manier

waarop ze deze gebruikt. Juist omdat mensen vaak verplicht zijn om deze gegevens te overleggen, moet altijd duidelijk zijn welke gegevens bij de overheid bekend zijn en welke instantie ze gebruikt.

GroenLinks

Open Overheid

"De Wet Open Overheid verplicht overheden en semipublieke instellingen tot grotere transparantie."

Open Data

"De norm wordt dat publieke data openbaar toegankelijk en te gebruiken zijn (open data)."

Transparantie

"De Wet Open Overheid verplicht overheden en semipublieke instellingen tot grotere transparantie."

Openbaarheid

"De regering ijvert voor grotere openbaarheid in de Europese Unie via een transparantere wetgevingsprocedure, meer toegang tot documenten, grotere openbaarheid van Eurotoppen en Eurogroeptoppen. De Europese Wet openbaarheid van bestuur moet worden verbeterd."

PvdA

Transparantie

"We willen transparantie creëren over de etnische diversiteit van onze gemeenschappelijke instituties."

SP

Transparantie

"Overheden gaan niet automatisch gegevens aan elkaar koppelen voor datamining en profiling en zijn open en transparant over eventuele inzet van deze middelen voor maatschappelijke doelen."

VVD

Open data

“De overheid houdt nog veel openbare, niet privacygevoelige, informatie voor zichzelf. Denk aan statistische gegevens waarmee je onderzoek zou kunnen doen. Of begrotingsgegevens, waardoor iedereen inzicht zou kunnen hebben in de besteding van ons belastinggeld. Wij willen dat iedereen daar in de vorm van goed vindbare en toegankelijke open data over kan beschikken. Deze informatie kan leiden tot nieuw onderzoek en investeringen die de Nederlandse economie ten goede komen. Alle overheidsinstellingen moeten daarvoor dezelfde normen gebruiken, zodat niet elke instelling een eigen methode ontwikkelt.”

Transparantie

- “Wij willen dat scholen transparanter worden en zich meer openstellen voor feedback van belanghebbenden. Het hoort vanzelfsprekend te zijn dat leraren elkaar feedback geven en de mening van leerlingen daarbij betrekken. Ook dient elke school helder te communiceren hoe het budget wordt ingezet. Ouders en leerlingen kunnen door die transparantie bewuster voor een school kiezen.”
- “Dure geneesmiddelen kunnen bijdragen aan de verlenging van een leven of genezing van een ernstige ziekte. Om deze geneesmiddelen goed te kunnen inzetten, willen wij dat er een akkoord wordt gesloten met de farmaceutische industrie over lagere prijzen en ook over onderwerpen zoals toegankelijkheid voor patiënten, innovatie en transparantie.”
- “Er moet meer transparantie komen over de kosten van beheer en onderhoud van onze natuur. Organisaties die natuurgebieden beheren, kunnen dan beter worden gecontroleerd op de effectiviteit van de uitgaven.”

50PLUS

Transparantie

“Volledige transparantie over de behandelingen en het verleden van medici.”

Afsplitsingen en nieuwkomers²

	Open Overheid	Open Data	Transparantie ³	Openbaarheid
				
 Forum voor Democratie				
				
 PiratenPartij				
 Partij VoorNederland				

² Een aantal nieuwe partijen hebben geen partijprogramma in klassieke zin. Zo heeft Forum voor Democratie standpunten op haar website gepubliceerd, en GeenPeil 'veelgestelde vragen' (FAQ) met toelichting.

³ Met een nadruk op maatschappelijke en publiek gefinancierde organisaties. Zijdelingse vermeldingen van 'transparantie', 'transparant' of 'transparante', zijn niet meegenomen.

Toelichting

DENK

Transparantie

- “Vóór het transparant maken van beloningsstructuren bij bedrijven en organisaties”
- “De controlerende rol van de eilandraden kan beter en het eilandbestuur kan transparanter, beter en consistentere functioneren.”

GeenPeil

Transparantie

“GeenPeil bouwt een transparant, veilig en waar nodig volkomen anoniem stelsysteem zodat jullie onze Kamerleden kunnen aansturen.”

Openbaarheid

“Nou, dan zullen jullie de bonnetjes zeker wel openbaren?”

Jazeker. Vanaf 5 december zal de ledenpartij GeenPeil elke declaratie en alle bonnetjes actief gaan openbaren. We zijn immers roomser dan de paus - en we willen niet als subsidiefraudeurs of ledenbelazeraars op GeenStijl terecht komen.”

Piratenpartij

Open Overheid

- “Verzoeken verlopen uiterst traag en geheimhouding door de overheid wordt te veel beschermd. Om dit te veranderen, heeft de Tweede Kamer de 'Wet Open Overheid' (WOO) aangenomen (Kamerstuk 33.328). WOO is een verbetering op de WOB, maar is nog verre van perfect. De anti-misbruik-bepalingen dreigen te leiden tot willekeur, en sancties op het niet (tijdig) naleven van verzoeken ontbreken.”
- “Het recht op inzage in overheidsdocumenten is geregeld in de slecht functionerende Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB). Deze verzoeken dienen tijdig en volledig afgehandeld te worden. Het uitgangspunt moet zijn om zoveel mogelijk informatie vrij te geven. Er moet een cultuuromslag plaatsvinden waarbij openheid de standaard wordt. Het onnodig zwartlakken van teksten dient te worden bestraft. Er moet voorkomen worden dat politieke keuzes op een lager niveau worden afgestraft. Door duidelijke richtlijnen over de structuur van documentatie op te stellen moet altijd achterhaald kunnen worden waar enige politieke beslissingen ontstonden.”

Transparantie

- “De Piratenpartij is een internationale partij, we zijn in heel veel landen actief. Wij zijn dan ook een groot voorstander van internationale samenwerking. Wij werken graag samen op basis van transparante en democratische waarden.”
- “Wij vinden dat de politiek transparantie en inspraak mist. Tegelijkertijd zien we mogelijkheden in moderne informatietechnologieën om dit sterk te verbeteren.”
- “De Piratenpartij streeft naar meer burgerparticipatie, en wil deze ongelijkheid ongedaan maken. Dit kan door alle overleg en communicatie met lobbyisten transparanter te maken. Dingen als agenda’s en notulen moeten gewoon inzichtelijk zijn online. Dit komt de transparantie ten goede en biedt mogelijkheden voor meer toezicht en controle.”
- “Om de transparantie van wetenschappelijk onderzoek te vergroten dienen de resultaten van alle uitgevoerde studies te worden gepubliceerd. Dit betekent dat ook studies die geen significante resultaten opleveren gepubliceerd worden.”
- “Wij willen de EU transparanter en democratischer maken. We willen de regie naar het Parlement en de Europeanen verplaatsen. We willen tevens alle overleg en contacten tussen de EU en lobbyisten openbaar maken.”
- “We willen dat functies in het openbaar bestuur, adviesraden en de ambtenarij worden toegekend op basis van verdienste, in een eerlijk en transparant selectie- of sollicitatieproces.”

Openbaarheid

- “Het recht op inzage in overheidsdocumenten is geregeld in de slecht functionerende Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB). Deze verzoeken dienen tijdig en volledig afgehandeld te worden. Het uitgangspunt moet zijn om zoveel mogelijk informatie vrij te geven. Er moet een cultuuromslag plaatsvinden waarbij openheid de standaard wordt. Het onnodig zwartlakken van teksten dient te worden bestraft.”
- “Met de huidige mogelijkheden van het internet is het niet meer dan logisch te verwachten, dat iedereen naar wens informatie direct moet kunnen inzien. We moeten daarom – naast de indexverplichting – ook openbaarheid van documentatie tot een standaard te maken.”

Ben je het niet eens met wat hier vermeld staat of heb je opmerkingen of aanvullingen? [Laat het ons dan gerust weten.](#)